

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:

Per year.....\$4.00
Per half year.....\$2.00

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

РК XII. 4. 155 (1518).

ВІВТОРОК, 30 ГРУДНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 30, 1930. No. 155 (1518). VOL. XII.

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗАСУДУ ТОВ. БІТІ

УХВАЛЕНА ОДНОГОЛОСНО РЕЗОЛЮЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ НЕГАЙНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНОГО.

ВІННІПЕГ, 28 грудня. — На величезній масовій мітингу, що відбувся сьогодні по полудні в Доміоні театрі, робітники Вініпегу заперотестували проти засуду тов. Джеймса Біті, одного з провідників безробітних, на рік в'язниці за його активну участь у боротьбі за інтереси безробітних, та взагалі проти поліційного терору й переслідування революційного робітничого руху капіталістичною класою в цілій Канаді.

Резолюція, прийнята одностайно при кінці мітингу, не лише протестує проти засуду тов. Біті, але й домагається його негайного звільнення.

Мітинг, який скликано старанням Канадської Робітничої Оборонної Ліги, відкрив голова тов. В. Н. Колісник короткою промовою, в якій пояснив мету мітингу й розказав про те, як поліція брутально побила й арештувала тов. Біті, коли він, разом з іншими делегатами, хотів піти до мейора, щоб домагався допомоги для безробітних.

Голова далі пояснив обвинувачення проти тов. Біті й засудження його на рік в'язниці за участь у "незаконній збірці". Він сказав, що це обвинувачення могло відноситися до всіх 2,000 безробітних, що були тоді на Маркет Сквер, але арештовано лише тов. Біті, бо він якраз борювався за безробітних. Після видання присуду, проти якого внесено апеляцію, суд відмовився випустити його на поруки і він сидить у в'язниці.

Тов. Колісник навів арештування безробітних у Мус Джо та в інших містах як доказ того, що терор проти робітничої класи шаліє в цілій Канаді. Він сказав, що засуд тов. Біті є засудом цілої робітничої класи — й тому ціла робітничая клася повинна боритися проти його засуду й підтримувати КРОЛ, яка обороняє всіх арештованих товаришів.

Голова покликав до слова тов. Я. Пенера, який у своїй промові сказав, що мітинг скликано головно на те, щоб висловити протест проти засуду тов. Біті, а також проти переслідування бойових робітничих організацій в цілій Канаді, головно Комуністичної Партії й руху безробітних. Він сказав, що КРОЛ має великі труднощі з обороною всіх арештованих і суджених робітників, бо цих справ є дуже багато і бракує фондів. Уряд плянував провадити таку кампанію проти безробітних, бо боїться зросту їхнього руху.

Він сказав, що навіть фармери, притиснені тяжкою економічною кризою, починають організуватися та боротися проти стражного вискування їх банками й різними компаніями. Утворюється база, на якій робітники й фармери можуть об'єднатися й боротися під проводом Комуністичної Партії за негайні домагання та за повалення самого капіталізму.

стичної Молоді. Він сказав, що капіталістична клася всюди переслідує робітничу класю, забороняє робітничі мітинги й демонстрації, арештує й судить робітників. Робітничая молодь бореться в передових лавах робітничого руху в Канаді й цілій світі. В'язниці переповнені робітниками.

В Торонто поліція забороняє робітникам збиратися в салях і на вулицях, і Комуністична Партія існує там майже нелегально. Поліційний терор поширений на цілу Канаду. Товариш наводить арештування в Мус Джо, Келгарі й Венкувері.

Робітників викидають з роботи, а тим, що працюють, зривають платню. Безробітні й працюючі робітники повинні об'єднатися й боритися разом проти зривання платні, в обороні Радянського Союзу, за свободу слова і зібрань. Молодь повинна збудувати сильну ЛКМ і боротися разом з решта робітниками.

Тов. П. МекЮен промовляв від безробітних ветеранів, які належать до Манітобського Товариства Безробітних. Він каже, що жовніри боролися за демократію, а тепер ходять голодні. Безробітним не дано дозволу на похід без ніякої причини. Він протестує проти умов праці на вуд-ярді і при компанії рова в Брукленді. Ці пляни підтримує незалежна партія праці, яка нічим не різниться від інших буржуазних партій.

Всюди арештують і переслідують безробітних за те, що вони хочуть їсти. Є тисячі так, як Біті. І це називається вільна демократична країна. Не робить різниці, якої робітничої народності, він не повинен ходити голодний.

Промовць протестує проти нужденної допомоги, яку отримують безробітні ветерани, і проти висилання безробітних рубати дрова, коли вони невідповідні до цієї роботи й не мають у що вдягнутися. Залікає вступати до КРОЛ і боротися під проводом Комуністичної Партії. Сильно протестує проти поліційного терору й засуду тов. Біті.

Останнім промовляв тов. Леслі Моріс. Він сказав, що засуд тов. Біті є дуже важна, бо таких справ буде багато в канадських судах. Багато робітників арештовано в останніх часах під тим самим обвинуваченням, що й тов. Біті. Він наводить випадки у Венкувері, Мус Джо й Келгарі, де арештованим робітникам виставлено обвинувачення за участь у "незаконній збірці". Те саме діється в Торонто, де поліція розбиває виборчі мітинги, та в інших містах.

Як присуд тов. Біті буде затверджений, то це буде взірцем для судів в інших містах засуджувати на максимальну кару — рік в'язниці — усіх робітників, обвинених за участь у "незаконній збірці". Треба боротися не лише проти засуду тов. Біті, але й проти засуду тов. Біті (Докінчення на 4-й сторінці.)

Провінціональний З'їзд ТУРФДім у Торонто відбувся дуже успішно

В НАРАДАХ Взяло участь 63 делегатів від відділів з онтеріо та квебеку. — СЕКЦІЯ МОЛОДІ й ЖІНОЧА СЕКЦІЯ ВІДБУЛИ УСПІШНІ КОНФЕРЕНЦІ.

(Спеціальні телеграми до "Укр. Роб. Вістей")

ТОРОНТО, Ont., 27 грудня. — Провінціональний З'їзд ТУРФДім у Торонто випав дуже успішно. Було присутніх 63 делегатів. Звіт тов. М. Поповича, представника Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім, і привіт тов. Т. Юена, представника Політбюро Комуністичної Партії Канади, прийнято з ентузіазмом.

Одностайно одобрено нову лінійку діяльності, що змагає до поширення впливу масових організацій, будування революційного трейд-юнійного руху.

Уряд бавиться формальностями, а безробітні голодують

ОТТАВА, Ont., 24 грудня. — Міністер праці Гиден Робертсон заявив, що федеральна каса не виплатила ні одного долара на допомогу безробітним у місті Венкувері або в провінції Бритиш Колумбія. Цього не зроблено тому, сказав міністер, що провінціональний уряд не вислав рахунку до Оттави, й поки він цього не зробить, гроші не будуть виплачені.

На підставі умови про допомогу безробітним, підписаної провінціональним урядом та домінією, Бритиш Колумбія призначено 900,000 доларів з федеральної каси на будівельні програми та інші роботи для зменшення безробіття. Бритиш Колумбія має також дістати частину з фонду 4 мільйонів доларів, призначеного на безпосередню допомогу для безробітних, як і інші провінції, але точної суми з цього фонду не визначено для тихо-океанської провінції.

Робертсон далі заявив, що Бритиш Колумбія є однією провінцією, яка досі не предляжила своїх рахунків і через

те нічого не дістала з федеральної каси.

В той час, як домінійний і провінціональний уряди звальють вини один на другого, виключаючи пустими формальностями, безробітні у Венкувері опинилися в крайню розпачливим положенні й буквально голодують, що мусять навіть признати такі буржуазні політишени, як ліберальний посол Генборі.

Консервативна партія обіщувала перед виборами, що усуне безробіття, як приїде до влади, та атакувала ліберальний уряд Кінга за те, що він не хотів дати допомоги безробітним.

А тимчасом за кількмісячного правління консервативного уряду безробіття в Канаді ще збільшилося й далі зростає, а відносно обіцяної допомоги безробітним — то ані цента не видано з федеральної каси на що допомогу у Венкувері, хоч провінціональний уряд у Бритиш Колумбії й домінійний уряд в Оттаві є в руках консервативів.

Тисячі людей відвідують подітничих в'язнів. Влада каже, що добре поводитися з Алькальозо Заморою, якого проголошено було президентом республіки, та з іншими республіканськими провідниками, що сидять у в'язниці.

ЕСПАНСЬКІ В'ЯЗНИЦІ ПЕРЕПОВНЕНІ УЧАСНИКАМИ ПОВСТАННЯ

МАДРИД, Еспанія, 22 грудня. — Еспанські в'язниці переповнені політичними в'язнями, що були арештовані підчас недавньої спроби повалити монархію й теперішній уряд.

Військові й цивільні суди працюють повною силою пари, щоб справитися із справами арештованих республіканців і радикальних робітничих провідників. Влада каже, що не багато арештованих добровільно призналися до участі в повстанні русі.

Студенти плянують вислати петицію до уряду, щоб він звільнив усіх професорів і студентів, які сидять тепер у в'язницях. Якщо уряд не сповнить їхньої просьби, вони грозять вийти на страйк. Згідно з їхнім пляном, страйк розпочнеться 10 січня, коли скінчаться різдвяні вакації.

РАДЯНСЬКІ ФАБРИКИ БІЛЬШЕ ЯК ВИКОНАЛИ НАМІЧЕНУ ПРОГРАМУ

МОСКВА, 26 грудня. — Десятки радянських фабрик повідомили сьогодні, що вони більше як виконали намічену програму п'ятирічного пляну індустріалізації.

Сталінградський тракторний завод повідомляє, що він виробляє новий трактор що деять мінут.

Під проводом Йосифа Сталіна, генерального секретаря Всеосоюзної Комуністичної Партії, радянський уряд надіється виконати п'ятирічний плян за чотири роки.

33 ОСОБИ ВБИЛИ ЗЕМЛЕТРУСОМ В АРГЕНТИНІ.

САЛЬТА, Аргентина, 26 грудня. — Підчас землетрусу, що знищив село Ля Пома в Андах, загинуло 33 особи й більше як 70 було покалічених. Землетрус лишив по собі дві великі щілини в землі, з яких виходить гаряча вода. Кажуть, що деякі люди попадали в щілини і зникли. Підчас землетрусу з сусідніх гір виходив дим.

ПОІЗД УБИВ 5 РОБІТНИКІВ У НЮ ДЖЕРЗІ.

КРЕНФОРД, Нью Джерзі, 23 грудня. — Експресовий поїзд Центральної Залізничної Нью Джерзі, який їздив до Нью Йорку, найхваторі на секційних робітників, що працювали на дорозі, і п'ятеро з них убили на місці. Кажуть, що причиною нещастя був густий сніг, який падав саме тоді, як їхав поїзд.

ФРАНКО ВИХІВ З ПОРТУГАЛІ ДО БЕЛЬГІ.

ЛІСБОНА, Португалія, 26-го грудня. — Рамон Франко, славний еспанський лютен, та його товариш Пабло Рада відплили сьогодні на кораблі "Тисвіл" до Бельгії.

РУМУНСЬКІ МОНАРХІСТИ ПОБИЛИ БЕРКОВІЧІ.

НЬО ЙОРК, 23 грудня. — На письменишка Конрада Берковічі напали вчора вечером два чоловіки, як він ішов через Центральний Парк, та тяжко його побили. Він відбивався від нападників, які втікли, коли почала збиратися юрба.

Сьогодні Берковічі заявив, що його побили румунські монархісти за його політичні переконання. По полудні він промовляв на американським єврейським конгресі й повторив свою опозицію до короля Кароля й теперішньої форми румунського уряду.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ПОВСТАННЯ В БУРМІ ПРОТИ АНГЛІЙ ПРИБИРАЄ ВЕЛИКІ РОЗМІРИ

Бритійське військо здавлює бунт тубильців, який вибух наслідком гострої економічної кризи. — Повстанці вбили британського урядового інженера й чотирох військових поліцаїв. — Бритиші вбили в сутичках 80 повстанців. — В Бурмі є щонайменше один мільйон безробітних.

РАНГУН, Бурма, Індія, 26-го грудня. — Бритійське військо з машинними крісами вислано сьогодні в округ Таравадді, де збунтовані тубильці вбили Г. В. В. Філдеа Кларка, лісного інженера британського уряду.

В сутичці з тубильцями вбито чотирох військових поліцаїв і кількох поранено, включаючи капітана Роста, команданта загону, що був висланий для здавлення бунту.

Протягом останніх пару тижнів британська військова поліція вбила около 20 тубильців, які повстали проти британської влади. Побуюються, що може вибухнути загальне повстання. Влада уважає вибух грізним.

Кларк, який повернув пару днів тому з вакацій в Англії, щойно закінчив моротку інспекційну поїзду. Його віля стояла окремо недалеко села Вейва. Тубильці напали на віля й вбили Каарка.

Загі британського війська з машинними крісами, який вислано до місця убивства, по дорозі до села мав сутичку з тубильцями, підчас якої багато тубильців убито й поранено. Тубильці забрали з собою уби-

тих і поранених і зникли в джунглях.

ЛОНДОН, 26 грудня. — Вибух повстання в Бурмі, який привів до фатальних сутичок і збільшення неспокою в тій країні, бурміські делегати на індійську конференцію в Лондоні приписують гострій економічній депресії в Бурмі.

Вони кажуть, що в Бурмі є щонайменше один мільйон безробітних в наслідок того факту, що ціна рису є на 30 відс. нижче кошту продукції. Близько чотири п'ятих населення є залежні, безпосередньо або посередньо, від плекання рису, кажуть вони.

Делегати побуюються, що спорадичні вибухи можуть поширитися й повстання може прирвати великі розміри.

ЛОНДОН, 27 грудня. — Делегати з Бурми до Експедиції Телеграф Компанії кажуть сьогодні, що 80 повстанців убито в окрузі Таравадді, куди вислано британську піхоту, артилерію й частини з машинними крісами для здавлення розруки тубильців убито й поранено. Цілий округ.

РАДЯНСЬКА ВЛАДА ПОДАЄ ПРИЧИНИ ЗАКРИТТЯ БАНКОВОЇ ФІЛІЇ

МОСКВА, 26-го грудня. — Народний комісаріат фінансів видав заяву, в якій пояснює, чому закрито філію Корейського Банку у Владивостоці. Комісаріат закидає банкові нелегально торгівлю радянськими грошми.

Закриття банку викликало протест з боку японського міністерства закордонних справ, яке заявило, що вважає закриття невинуватим і неприязним актом.

Заява комісаріату фінансів каже, що банк нелегально спекулював радянською валютою від 1 січня 1927 року до 9 серпня 1930 року, перепустивши через свої руки около 35 мільйонів доларів.

Заява каже також, що британська гірничая корпорація Тетука, яка має концесію на видобування срібла, в додатку до низки японських компаній,

займалася нелегальними грошовими транзакціями з банком. Тетука є однією з чужинською компанією, згаданою в заяві.

Комісаріат каже, що інституція, відома як Хозенський Банк, "замість переводити нормальні операції й допомагати в розвитку фінансових та економічних взаємин між Японією та Радянським Союзом", майже виключно займалася продажем радянської валюти, нарушуючи закон.

Комісаріат закидає також банкові пачкування закордонної й радянської валюти за кордон нелегальними методами, затаювання зисків зі своїх грошових операцій, нелегальне друкування на радянській території банкнотів Хозенського Банку і фальшиве записування цих транзакцій у своїх книжках.

РОБІТНИКАМ У СТОРІ ІТОНА ЗІРВАНО ДЕНЬ ПРАЦІ НА ТИЖДЕНЬ З ПЛАНЕЮ

ВІННІПЕГ, 27 грудня. — Компанія Т. Ітона, що є власником найбільшого в місті департаментового стору, зірвала своїм робітникам один день праці в тижні з платнею. Замість шість днів на тиждень, вони будуть працювати лише п'ять. Таким чином платня робітників буде зменшено на одну шесту.

Компанія каже, що зробила цей крок тому, щоб не відправляти від праці около 16 відс. своїх робітників на місяці сі-

чень і лютий, як це вона робила минулими роками. Цим вона нібито запобігає зростові безробіття.

Але та сама компанія, яка нібито так дбає, щоб не збільшилося число безробітних, робить це виключно коштом самих робітників, які й так дістають мізерну платню.